

PREKMURSKI GLASNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
v MURSKI SOBOTI, Lendavska ulica št. 61.
OGLASI STANEJO ZA 1 mm VIŠINE
IN 80 mm ŠIRINE K 1.—

Izhaja vsako nedeljo.

Posamezna številka velja 2 kroni.

NAROČNINA: ZA CELO LETO — 80 K
ZA POL LETA — — — — 40 K
ZA ČETRT LETA — — — — 20 K
ZA 1 MESEC — — — — 7 K

Resolucije.

Na prvom velkom gyülejši „Jugoslovanske demokratske stranke“, šteri se je obdržo v Murski Soboti preminočo nedelo, so sledéce resolucije bilé sprejéte:

Somišleniki, zbráni na velkom gyülejši „Jugoslovanske demokratske stranke“ v Murski Soboti dné 8. mája 1921 zahtevajo.

1. da taki záča voziti železnica M. Sobota—Hodoš, s kém se zlejša prebivalcom dalejšnji vési pot v M. Soboto, s tém pa se vérstveno pomága M. Sobota sama;

2. energično i silno delanje železnica M. Sobota—Ormož, ki nás po najkrajšoj najcenejšoj poti zvéže s sredino naše domovine i sosednimi orsági;

3. Nastavitev törvénjséka v M. Soboti za birovije kre obej stráni Mure, za šteroga že jeste pripráven hram i je M. Sobota nájlépše središče za tou;

4. popravo hib pri raztálanji grofovské zemle i nastavitev pravične komisije za tálanje drv; protestiramo proti nakani, da bi se grofovská zemla nezáj vzéla v ednotno vörtivanje agrarne reforme;

5. izdávo slúženj pisem i razglásov túdi po našoj reči i da se sposobni domačini v orsačko slúžbo prevzemejo;

6. vpelanje slúžbeni dnévov birovije i politične oblásti v Gornji Lendavi, Križavci i Beltinci, s kém se lúdství prišpara vnogo cajta i stroškov;

7. nareditev končne meje; pri tom se naj v račun vzeme, da pri Monoštri prek denéšnje demarkacijske linije túdi Slovenci prebivajo, ki si samij želejo k Jugosláviji prikapčeni biti. Orsačka meja more iti po Rábi, ár bi to bilo edino pravično za nás Slovence i za celi orság;

8. prenareditev sodni okrajov v tom mišljenji, da bi fare Beltinci, Törnische, Bogojina i Črenšovci spadnole k Murskoj Soboti;

9. vračun vzétje naše krajine pri raztálanji orsačkoga posojila za polodelce.

Poročilo od gyülejša.

V nedelo dné 8. mája t. l. od 11. do 12. vöre se je obdržo v Murski Soboti pred hotelom Dobrai prvi velki gyülejš Jugoslovanske demokratske stranke. Gyülejš je odpro predsednik Krajevne organizácie JDS. za Mursko Soboto i okolico gosp. dr. Igo Janc. Pozdravivši više 1600 navzoči je povdárjao, da je precí Sobočancov domačinov i túdi po svojem pozvánji k nam premeščeni bratov prišlo do sporazuma z želov, pomagati sirmaškomi prekmurskomi lúdství pri njuvi težávaj i njim iti na roko privsem dugovánji. Da bi nam prineslo

to delo dosta dobroga, je potrebno, da vsi vküper delamo, to je da se vse organizira i vsakši pristopi k ednoj partáji, štera bi bila zadosta močna, pravične žele lúdstva túdi v istino obrnoti. Naprej prinesé, da je gnes takša partája pač samo JDS., druga najmočnejša v celi Jugosláviji, ki podpira vse stáne ednáko. Nej zadosta, da se čüjejo naši glási v Ljubljani i kakši rüo od toga včási v Belgrád vdári; naš glás more biti tak močen, da ga razločno čüjejo túdi v Belgrádi. Záto se je nastavila Krajevna organizácia JDS. v Murski Soboti i se ešče več takši gorpostávi po drugi ménši središčaj Prekmurja. Opomni lúdstvo na kancalajo partáje v Murski Soboti, tam, gdé je bila glávna trafika. V tej kancalaji dobi vsakši človek brezpláčno vsakšeféle informácie.

Rejč se predá gosp. Viktori Cipoth. Té začne govor s priličnov zgodbov od očó, ki je meo seden sinov. Oča k sebi pozové vse sinove; vzeme seden šib i je spleté v pametnico; potom dá pametnico nájmłájšemi sinu v roke in njemi právi, naj jo stere. Da se sinovi pametnica samo vugnola i nej pa strla, tak dá tisto pametnico drugomi i vsakšemi sinu po rédi v roke, da bi jo šteri streo. Pametnico pa nonč eden sin nej mogo streti. Zdjaj oča pametnico razpleté i vsakšemi sinu edno šibo v roké dá, pa njim právi, naj proba vsakši šibo potreti. Vsakša šiba se je z lehka vugnola i vsakša se je strla. Oča sinom právi, tak de se vam v živleaji godilo; či te vküp držali, či te si zložni, vam nišče nikaj nemre, či nej, pa se vam bo slabo godilo. Govornik priporoča navzočim zložnost i vküp držánje. Eden človek nemre gnes nika doségnoti, vsi vküp pa lejko dosta dobroga doprineséjo. Brezi zložnosti, brezi organizácie se nikaj nemre doségnoti, poséбно gnes nej, gda vnožina nevol tere naše lúdstvo. Granice so zaprete i previsika váma se beré za izvozno i túdi privozno blágo. Či poleg porcije človek kaj pita pri dávénom urádi ali pa ščé, znati zakoj má telko pláčati, njemi taki brezi vsega ešče ednok telko porcije navržejo. Pri štemplanji pejnec so nam 20% odtégnoli i obečali, ka nam tou nazáj pláčajo ali za porcijo zaračunajo, ka pa se ešče gnes nej zgodilo. Pri dávénom urádi v Murski Soboti leži 360 jezerski bank, štere so bilé spoznane za nej dobre. Zakaj se lúdství že nezáj ne dájo v punoj vrednosti, zakaj so vse té nerédnosti? Poleg slúžbeni vör pri civilnom komisarijáti se je vnogomi velki trüd s stroškami povzročó. Kelko poti i stroškov se je našim lúdem narédilo zavolo obnovitvi obrtni listov, tou tisti znájo, šteri so s tém posle meli. Orság se naj rédno skrbi za invalide i druge zavolo bojne direktno ali indirektno ponesrečene, ki so pomoči istinsko potrebni. Rávno tak je potrebno, da se delanezmožni starci brez doma ali druge vrednosti oskrbijo. Okoli predstojéči dugovánj se súkajóči govor se je lúdství jáko dopadno.

Natou je prevzeo rejč kral. notár gosp. Anton Koder. On govori, da je od zádnejega vékšega gyülejša minolo šest mesecov. Zdelo se je,

da je interesiranje lúdstva za dogodke v orsági popolnoma zaspalo. Ali či vidimo gnes pred sebov više edno in pou jezero velki šereg zbráni, známo da je tomi nej tak. Tistoga cajta je nastopila Domáča vérstvena stranka. Zbrodila je krivice i je svojim prizadevanjom že večféle dobroga doségnoti. Liki potrebno je ešče več doségnoti. Zdjaj za našim hrbtom stoji JDS., štera nam bode pomága, záto podpérajmo jo túdi mij! Med prve nevole, štere nás terejo sliši stojéča železnica Hodoš—Murska Sobota. Orság plačüje z naši trüdiv nameščenice pri tój železnici, a tá pa ne vozi. Zahtevati moremo, da tá železnica záča taki voziti. Rávno tak moremo silno zahtevati, da se kak najhitrej mogoče narédi železnica od M. Sobote—Lotmerk v Ormož. Nesmemo pa v to privoliti, da bi se namesto té železniške zvéze narédila železnica od Murske Sobote v Dolnjo Lendavo, kak tou ništerni špekulanti z D. Lendave želijo na kvár M. Sobote i na škodo celoga Prekmurja kakti orsága samoga. Oprvim se more železnica M. Sobota—Ormož naréditi i potom naj pride na réd povanje železnice Radgona—M. Sobota—D. Lendava. M. Sobota leži v sredini Prekmurja i je najbole pripravno mesto za nastavitev okrožnoga sodišča (törvényszék), štero orság nameráva dati gorpostaviti za Pomurje, tou je za birovije kre obej stráni Móre; Lotmerčanski patriotje želijo okrožno sodišče v svoj váraš, a tou bi nikak nej odgovárjalo istinskim potrebam gledóč lege i sposobnosti za vérstveni razvoj v bodočnosti. V Murski Soboti je potrebno vpelati mesečno živinsko senje i túdi vsakši keden drovno senje. Končno opomina lúdstvo, naj se hábajo brezvestni hujskáčov i agitátorov, ki sejajo nezložnost i nezavüpnost za svoj lastni hasek, siromákom pa v kvár. Či se tém puntarom ne dopádne v Jugosláviji, naj idejo tá, kama je hinavčija vleče. Govornik je prinešene zadeve v olupšanoj formi pojasno, tak da so njegove rečij navzoči odobrávali.

Potom je nastopo gosp. Vince Šeruga s svojim govorom. Začévši:

»Boža roka nas stvorila,
Slovenska mati nas rodila,
Slovenska zemla nas redila« — — —

V lépi rečáj se spominja naši slovenski očákov živočih pred 1400 letaj, šteri zemla se je razprestérála od Tirolskoga gor do Donave približno od Beča do Budapešta i na jug prek Dráve i Sáve doj do sivoga morja. Té indašnje velke sláve i dike severni ostánek smo mi Slovenci, ki prebivamo od Rábe do Mure, od Radgone do D. Lendave, na šteri prostor so nas odrinoli z Ážije prišévši divjáki. I ešče gnes živéjo Slovenci pri Monoštri i pri Radgoni, šteri trdoj osodi podvrženi čakajo na rešitev. Eti zbráni zdignemo naš glás za tou, da se krajina nej odrešeni Slovincov pri Monoštri k Jugosláviji prikapči! Tak zahtevamo končno nareditev mej, štere pa se naj tém prvle za stálno narédijo.

Rojeni Slovenci smo i da mij to pripoznamo, se samo obsebi razmi, ka smo Slavi i da smo zvezani z južnimi Slavi, pripadnemo k Jugoslávom rávno tak kak Hrváti i Srbi. Kotriga velke Jugo-slávije, naše nove domovine smo, gdé ščémo verno spunjávati naše dužnosti, a pridobiti pa tudi nam potrebne pravice. Predvsem protestiramo že vnaprej proti namerávi, da bi se po zaslugi demokrátske partáje med naše siromaško ljudstvo raztálána zemla nazáj vzéla v direktno vórtivanje agrárne reforme. Zahtevamo pa, da se moro vse narejene hibe pri raztálánji grofovske zemle popraviti. Zahtevamo, da dobimo primeren tao od onoga 100 milijonskoga kredita, šteroga je orság dao za pomouč siromaškim poledelskim vértom i štero penezno posojilo se brez intereša ali proti fáal intereši i dugoletni demortizácii (nazájplačúvanji) lejko dobi. Potrebno je se skrbeti za tou, da naše ljudstvo pri bójnškom posojili i v kase dáni penezaj k kvári ne pride. Naglašuje, da so sobočke banke nej sposobne vérstveni razvoj našega ljudstva naprej pomoči. Záto je silno potrebna akcija za nastavitev prekmurske posojilnice na fundementi zadruga (hitelszövetkezet), ki ljudstvi po prostoj krátkoj poti peneze dá za fáal intereš pri najménši drúgi stroškaj. (Posojilna zadruga se je že tisti dén po poudnávi gospostávila.) Zahteva ednákovrednost naše prekmurske rejči s knižnov slovenščinov pri lokalni oblástaj, potom da se moro razglási i drúgi dopisi od urádov v nam razumlivoj domáchoj rejči izdávati, nadale da se v prvom rédi naši sposobni domáči ljudjé moro v državno službo gor vzéti. Zahteva vpeljanje službeni dnévov za politično oblást i birovijo v Gornji Lendavi, Križavci i v Beltinci. Zaključí svoj govor povdárjajoč, da je demokrátska stranka pripomogla, da dobimo v Rakičani kmétsko šolo, da smejo naši polski delavci (šlavončari) na Vogrsko na delo iti i se njim zaslužek po sklenjenoj pogodbi tudi v zrnji zagvúša. Demokrátska stranka ki se za nás skrbi i nam dobro šché, naj živé! Govornik je natelko interesa zbúdo med navzočimi za poedne dugovánja, da je zvonec mogo ponovno pomiriti navdušene diuhove.

Po etom je ing. a. Wolfart prečteo vkúp postávlene resolucije, od šteri se na prvom mestu denéšnji novín poroča i štere so od navzoči ednoglasno sprejéte bilé.

Končno dr. Janc pozové navzoče, či štoj meo kaj povedati, naj roko vzdigne. Ár se je nišče nej ogláso, se je vsém za obilno navzočnost i pazlivost zahváló i je s tém gyúlejš zaključó.

Zaščita države.

V zádnjem cajti so začnoli ništerni ljudjé, šterim naša demokrátska država nedovoli brezi dela, z cécanjom siromaškoga ljudstva dober žitek meti, proti državí gučati in šinfati proti oblástaj. Gdá pa pride orožnik, té se pa tej junáki v guči skrijejo. Záto je zdaj naša vláda v Beográdi in Ljubljani vóddála sledéčo naredbo (rendelet), z šterov tém junákom konec naprávi.

Naredba se glási:

§ 1.

Vsako javno zasmehovanje, zasramovanje in omalovažanje države, ustave in zákonov, vojske in posameznih plemen trojeiménskoga národa Srbov, Hrvátov in Slovincov, nadale javnih oblástov in oblástveni odrédb kak tudi vsako kázanje odporosti in vsako ščuvanje zoper njé je prepovedano.

§ 2.

Dejanje se je javno storilo, či se je izvršilo na obče dostopnom kráji tak, da ga je opazilo več nego dve osebi, ali či se je dejanje izvršilo pred več nego dvema oseboma, kolikor ni omejeno na domáčo obitelj, ali či se je dejanje izvršilo

s tem, da se je tiskovina, drúgi spis, podoba, zástava ali znák razširjala ali na obče dostopnom kráji nabila ali razstávila.

§ 3.

Ne gléde na to, ali se morda uvede kazenskosočno postopanje, kaznújejo prestopke té naredbe politična okrajna oblástva, oziroma policijska oblástva, z štrofom od 20 K do 10.000 K ali z záporom od 24 vór do 3 mesecov ali pa z štrofom in z záporom obenem. Štrof se steka v siromaški zaklád občine, v štere okoliši se je kaznivo dejanje izvršilo.

Naše čtenjáre opozárjamo, ka naj bodo previdni. Naj se nišče nedá zapelati k takšim dejanji, za šteroga de kaštigani.

Prekmurska posojilnica.

Preminočo nedelo popoudnévi ob dvema se je pri Dobrai v Murski Soboti obdržalo tanáčivanje povábleni za začétek edne posojilnice na zadrúžnom fundementi. K tomi pogučávanji je prišlo 30—40 ljudi z M. Sobote i okolice. Gosp. dr. Igo Janc je pozdravo navzoče i predstavó gosp. tájnika Lesničarja z Celja, ki je prišo od centrala zadrúžni posojilnic. Razložó je pomejn i cil kakti potrebnost takši posojilnic v Prekmurji, predvsem pa v M. Soboti.

Potom je predao rejč gosp. notáriši Kodri, ki je organizácii namerávanoga peneznoga podvzétja raztolmačo. Po več stranskoj debati se je na predlog od večine navzoči sledéče sklenilo: V Murski Soboti se gorpostávi penezno podozétje (Kasa) na zadrúžnoj podlági po iméni »Prekmurska posojilnica« z glávnim cilom, da lejko gda štéč svojim kotrigam s peneznim posojilom pomoč ponúdiť proti dobromi intereši. Edna akcija de koštala 50 K; vsakša kotriga posojilnice more najmenje edno akcijo podpisati i pláčati. Poleg toga pa je akcija zavézana na to, da podpisec akcije more v pripetnosti slaboga vórtivanja posojilnice za pétkrátno vrednost akcije ali za 250 K dober státi. Pláčane akcije vsigdár lastnina kotrig ostánejo i se na želo proti edno letnoj odpovedi moro gda štéč vópláčati. Nato so navzoči podpisali akcije i potom se je zebrálo i zvolilo 5 kotrig za vodstvo (načelstvo) i 3 kotrige za kontrolo. Po etom se je pogučávanje zaključilo.

Z nastavitvov »Prekmurske posojilnice« je prvi stopáj narejeni za tou, da pri tóh peneznom podvzétji lejko vsakši človek po svojoj moči tao vzeme pri tom začnjenom vérstvi. V prvom rédi pridejo vsi naši máli i velki vérti za tou v račun i domáči bogatoši, potom pejnezi zvúnešnji ljudi naše države i ešče lúcki orságov, nakelko nam bode za nepredek i razvoj našega vsega vérstva potrebno. Prekmurska posojilnica more postáti fundament i mera naše vérstvene moči i zavúpnosti. Tou bode istinska zaslomba i samopomoč za vsakšega i za nás vse. Ne zaprávlajte, šparajte, ár po cajti bodo pejnezi pá v žéli! Dobro premislite i preračunajte prvlé, kak žmetno ali lejko prislúžene pejneze vóddáte! Nej je vse potrebno, ka se vnoгим očám dopádne, ka nousi diši ali ka gut poželi! Ne bodite lejkomišleni, pazite, vsigdár i vsepovsédi šparajte! V vrlom pametnom deli i v šparanji je vno go naše sreče skrite, pa tudi velki tao naše lepše bodočnosti. S tém se vspodbijate i povábite vsi razmeti prebiválci k pristopi k našoj novoj Prekmurskoj posojilnici.

Prekmurske trgovce

prosimo, naj naročijo naše novine na odajo. Dobijo od vsake numere 40 filejrov!

NOVICE.

Osebne vesti. Svoje mesto kak vodja sobočke birovije je zapústo g. dr. A. Poznik. Odišo je v Sevnico ob Sávi, gdé prevzeme vodstvo tamošnje birovije. Za cajta svoje službe med nami je pokázo velko zanimanje za naše potrebščine ter je šou našemi ljudstvi vsigdár na roko. Želejmo njemi na novom mestu vse nájbougše, mi mo ga obdržali v nájpšem spomini. — Na njegvo mesto je prišo g. dr. Jakob Konda, koga trnok lepo pozdrávamo med nami.

Carinarna (Vámhivatal) v Murski Soboti se je preselila iz Šolske ulice v Aleksandrovo cesto. Nastanjena je v hiši gosp. živinozdravnika Nemeša.

Zborovanje trgovcev. Ustanovni občni zbori gremija trgovcev za Prekmurje, šteri se je vršo v prostorih Fliszár v Murski Soboti. Udeležba je bila kljub slabomi vremeni nad vsa pričakovánji velka in so bili zastopani trgovci iz vse krájov Prekmurja. Zborovanje je vodil g. Brumen trgovec iz Murske Sobote. G. Čeh trgovec iz M. Sobote nam je natanko povedao, zakaj je potrebno, da se organiziramo. Govorili so tudi drúgi trgovci iz D. Lendave, kak tudi iz drúgi krájov Prekmurja. Za načelnika je bio izvoljen g. Brumen Ludvik iz M. Sobote, za namestnike pa gg. Čeh Franc, M. Sobota in Arnstein Benő, trgovec v D. Lendavi. Odborniki: Kúhar Štefan, Trauttmann Aleksander, Jonas Janko iz M. Sobote, Kac Franc, Preger Leopold, Maschankzer Hinko, Kokot Ivan iz D. Lendave, Osterc Peter Beltinci, Vezér Géza, Martjanci in Golob Ludvik, Morávci. Namestniki: Cör Franc, Heimer Arnold M. Sobota, Čačinovič Mirko Rakičan, Sagadin, Beltinci in Kološa Ivan, Veščica. Poslala se je tudi spodi navedena resolucija deželni vládi in trgovsko obrtni zbornici v Ljubljani, ter ministerstvu saobračaja v Belgrádi: »Trgovci iz Prekmurja zbráni na ustanovnem občnem zbori gremija trgovcev za Prekmurje, prosijo tem potom, da se postávi zopetni železniški promet na progi M. Sobota—Hodoš, ter navajajo za to sledéče: Hodoš je oddaljen 40 km. od M. Sobote, ár so pa vse politične oblástva v M. Soboti, gde ima obrtnk, kak tudi poljedelec in zasebnik dnévnege opravka, kama njemi skoraj nemogoče hoditi peški, ár za to rábi dvá do tri dni. Blágo, ki si ga hoče spraviti iz M. Sobote, si zamore prepeljati samo zvozom ár pa traja v nájbolšem slučaju najmenje dvá dni, le tomi je pa rávno v severnih krájih Prekmurja, nájbole težko dobiti voznika, ár je tam samo goveja živina, ki je za domáčo delo, ne pa za to dugo pot. Tudi deželni pridelkov ne more od tam prebivalstvo spraviti na trg vsled prometnih težkoč ár, dájo obmejnim pridelovalcem povod spraviti pridelke tihotapskim potom prek meje. Ár je postava toga železniškega prometa velkega gospodárskega in tudi političnega pomena, da se isto čimpreje določi. Istočasno prosimo, da se nam čimprej zgradi železnica, M. Sobota—Ormož, ki bi nas vézala z ostalo Slovenijo.« Vsi trgovci iz Prekmurja, ki májo kakšo prošnjo ali pritožbo se obvéščajo in tudi tisti, ki bi radi začéli trgovino na novo, da se naj zglásijo po nedelaj od 11. do 13. vóre v hiši gostilna Flisar v Murski Soboti, nujnih slučajih pa pri Brumen Ludvik ali Čeh Franc v M. Soboti ali Arnstein Benő v Dolnji Lendavi. Nadalnje spremembe in delovánje se objávi v prihodnji številki O d b o r.

Dolenjske Toplice za invalide. Od 1. mája t. l. se začnola invalidska uprava z brezpláčnim zdravljenjem invalidov v Dolenjski Toplicah. Tisti invalidi, ki se želejo vráčiti v teh toplicah, naj pošlejo svojo prošnjo do 20. mája invalidskomi oddelki poverjeništvu za socijalno skrb (št. Peterska vojačnica.) Prošnja more potrdjena biti od krajnoga

ali okrožnoga zdravnika i od toga zdravnika zdravniško spričevalo vžeti, v šterom potrdi, da je prosilec istinsko potreben za svoje zdravje té toplice nučati. Prošnja, štera nede tak napravljena se ne zeme gor. Vsaki invalid de lejko v toplicaj od 3—6 tjeđnov. Tisti invalidje, šteri so že letos poslali prošnjo, ka bi se v té toplice gor vzeli, njim nej trbej ponoviti.

Toča. Toča je zgodaj začnola razsájati. V pétek, 13. t. m. je pádala okoli Murske Sobote, a je nej nikšega kvára včinola, záto ka je z velikim deščom šla.

Nerédnosti na poštaj. V zádni kédnaj se nam dosta lúdi toži, ka naše novine samo na drúgi keden dobijo vroke, 5—6 dni kesnej. V tej dnévaj smo dobili pismo túdi z Dolnje Lendave, v šterom nam pišejo, ka naše novine samo v tork dobijo tá. Pitajo, gda je na pošto dávamo. Mi je na vékše v pétek, ali nájkesej v soboto opoldné gordámo. Mi to nemremo razmiti, zakaj samo v tork dobijo, ár v D. Lendavo vsaki dén vozi pošta. Gde je neréd? Ali g. Klekl-má prste vmes? Prosimo pojasnilo, nači mo drúgo pisali!

Nove brzojavne in telefonske pristojbine. Od 1. mája je pošta nej samo za pisme i pakete povišala ceno, nego túdi za brzojav in telefon.

Keliko prebivalstva je na Madžarskom. Pred krátkim zvršeno lúdstva štenjé káže, ka té máli vogrski orság ešče má 7,840.832 dúš od 20,000.000, štero je prve meo.

Konec železnega drobiža. Finančna delegácija naznáne dá uradno, ka Avstro-ogrski železni drobiž 20 in 2 fileri nemajo tisto vrednost kak naši pa túdi ne valá več in se nede notri jemálo. Držávna blagajna té peneze že več od segamao nezeme.

Hamišni dolarski bankovci. Narodna banka SHS opomina, da v našo državó dosta hamišni dolarski bankovci prišlo v promet po 1, 2 in 20 dolarjev. Bankovci so jáko dobro narejeni.

Carinski haski. Carinski haski od 1. do 10. aprila vó zneséjo sevkúp 24.812.365 dinárov, od 1. júlija 1920 l. do 11. aprila 1921, to je približno, 9 mesecov, vtom cajti je pa za carino notri prišlo 637,399.571 dinárov, na mesec zračunano 70 milijonov dinárov.

Vlom. V noči med 6—7. mája je bilo posestniki Miháli Grah v Vidonci vlomljeno zakljeno ohrambo in odnešene iz vrste 50 kg mele, 40 kg fižola, 15 bilic in 1 koláč krúha; v skupni vrednosti K 1800. Vlom so izvršili na té način, da storilci spodkopali steno pri hrambi in so se skoz luknje potégnoili v notranjost. Eden iz med storilcov je pri tem pozabo ob zidi naslanjeno palico, vsled česar je bil poslan sém in storilce lažje zasledile. Storilca (2) so orožniki natirali in oddali na pristojno mesti.

Roparski napád na cesti. 28. aprila je Kerčmár Luka na sodbo šou v M. Soboto i pri Sépovoj čárdi (pri Fokovei) je eden človek prednjega stopo vó z loga i ga spice proso, Kerčmár njemi je nej mogo dáti spic ár je nej móo, na to ga je za goler préjo i skričo: »žitek ali peneze« i od saré je veliki nož šče vó potégnoti. Na to je proti njima šou eden človek i gda je toga človeka zagledno, je Kerčmára pústo in je nazáj v grmovje skočo in v logi vujšo.

Nesreča. V Brezovci Škrilec Mihali kováča sinovi, Škrilec Béli kak kovački pomočniki je edna železna skalina v okou skočila štera se z omriča dol pistila. Škrilec Béli v Murskoj Soboti to železo so nej mogli vó zéti. Mogo se je v Grádec odpelati v kliniko gde so njemi okou opererati mogli.

Biciklinov tovaj. Apriliš slednje dni je Hujs Matjaš iz Ivanjšave v Martjanci iz Bajzekove gostilne Novák Franca iz Sebóborec bicikli vkradno. Novák je hitro napamet vzéto to tolvajijo in je začno kričati vónej na cesti, tolvaj se je kre Vezérove gostilne pelo s biciklinom, šteroga je Vezér Géza gostilničár vido, in je túdi kričo, ka ga naj primlejo. Máli ritar je prednjega skočo, v šterom je tolvaj zbiciklina dol spadno in je peški začno bežati Máli ritar je za tolvajom bežo šteroga je po velkom tiranji zgrabo. Tolvaj de pred sodnijov račun mogo dati od toga húdoga dela.

Umor. Matija Benčec, posestnik v Peskovcih, je bio na deli v Avstriji. V četrtek, 5. t. m. je prišo domo poglédnot, gde vérstvo pela njegova žena. Bio je té dni túdi na nikšem potúvanji. V pondeljek 8. t. m. je ščeó iti nazáj v Avstrijo. V noči med soboto i nedeljo, 7. 8. t. m. okoli ene vóre, gda sta Benčec i njegova žena že spála, je nikák močno vdaro po dveraj in okni. Benčeca sta gorzgonila, ka bi vidla što je. Gda sta prišla do dveri, vdaro je nekák močno na dveri, ka so se notri podrle. Pri toj priliki je streló nekák na Benčeca s púšksov v blek in ga smekno z bajonetom. Benčec je od strela za dve vóri mrou. Slučaj je silno zagoneten in niga sledi, šteri je to včino in zakaj volo. Bilá sta dvá človeka zraven, a je eden nikaj nej včino. Dozdaj se je ešče nej posrečilo, storilca vroke dobiti in se túdi nevejo, što je bio.

Nabor (štelinga) v Prekmurji. Za Mariborsko okrožno pukovsko komando bode štelinga v Cankovi. Pod štelingo pridejo leta 1901, 1900, 1899 in 1898. rojeni dečki. Štelinga se vrši v sledečem rédi: 13. júnijs Borejci, Predanovci, Črnci Murski, Černelavci, Gederovci in Gradišče; 14. júnijs Krog, Krajna, Kupšinci, Lemerje, Petrovci in Pužavci; 15. júnijs Petánci, Polana, Brezovci, Rankovci, Skakovci in Satahovci; 16. júnijs Sodišinci, Strukovci, Šalamonci, Tišina, Tropovci in Vančavas; 17. júnijs Veščica, Zenkovci, Beznovci novi, Stari in Bodonci; 18. júnijs G. Črnci, Dolič, Domajinci, Fukšinci in Gerlinci; 20. júnijs Sv. Jurij, Koprivnik, Korovci, Kovačovci in Kramarovci; 21. júnijs Krašči, G. Lendava, Motovileci, Niskova in Ocinje; 22. júnijs Poznanovci, Pertoča, Šadovci, Rogačovci in Ropoča; 23. júnijs D. Slaveči, G. Slaveči, Sotina, Serdica in Topolovci; 24. júnijs Vadarci, Večeslavci, Kusdoblanje in Otovci; 25. júnijs Prosečka Vas, Pečarovci, Gorica in Cankova.

Objáva. Za nabavo i isporaki potrebnih količina mesá za garnizon i okolica Murske Sobote, za čas od 1. júlija do 31. decembra 1921 leta de se obdržála ofertna licitacija na 20. mája pri komandi mesta. Dnevna količina isporuke okoli 100 kgrama. Oferte (ponúde) za licitácijo se prevzemejo do 11. vóre označenoga dneva, na adres komande. Ponúda more biti čisto i jasno pisana sa tačnim naznačenjem cene po kilogrami. Cene morejo biti ispisane z rečjov. Oferti se morejo štemplatati sa štempelnom od 10 Dinara. Vsaki ponúdač podružnih države S. H. S. položi pre licitácije kaucijo od 10 % vrednosti celo kúpne isporuke. Tújinski podanici polaže duplo kaucijo. Pogoji po kojima če se vršiti isporuka, mogu se videti vsakoga dnéva za vreme radnih časova v kancelárji komande mesta. Pozivajo se intereseanti na učešče za ovo dobavo. Komanda mesta Murska Sobota.

Roparski napád. Pri Press Kálmáni, bautoši v Gornji Petrovcih, ščeli so neznáni tolvaji v noči med 7. in 8. t. m. v bauto vdreiti in kradnoti. Press se je zbúdo in ščeó tolvaje odgnati. Tej so dvakrat strejlali na Pressa skoz okno, samo ka so ga nej zavadili. Nato so odbežáli. Žandarji pridno iščejo, što bi to bio, ali dozday so tolvaje ešče nej dobili.

Keliko lúdstva má Angleška Indija. Lúdstvo štenjé v Indiji, štero se zdaj zvršilo, káže ka od slednjega lúdstva štenjá, štero je bilo 1911 leta, je samo štiri milijonov prebivalstva več. Angleška Indija má 319 milijonov prebivalcov. To mnogo lúdstvo túhinci ravnaajo.

Vážno. Konjerejski odsek štev. 2 kmetijske družbe za Slovenijo (Ivanjkovci) je sklenilo pri svojem rédnom občnom zbori v Maribori dné 21. márcia tl., da more pri letošnjem ogleđovanji in obdarovanji konj vsaki konjerejec, šteri nej kotriga odseka pri vstopi na prenovanje v plačati dvojno članarino. Pozivajo se toraj vsi konjerejci, šteri ešče niso kotrige té trno važne organizácije, naj prijávijo svoj pristop, ter pošlejo članarino 5 K za tl. Pripomni se, da se sprejem kotrig nakljúčuje z 15. junijom tl.

Dosta hamišni vogrski pejnez. Kak »Bécsi Magyar Ujság« piše, ka so z Dalmácie v zneski 800 milijon kron čisti avstro-ogrski bankovcev v Beč tihotápali i tam so je z vogrskim štemplanjom doljzaštemplatili.

POLITIČNI PREGLED.

JUGOSLÁVIJA. Prvi guč g. Kleklá v parlamentu. 10. t. m. imeo prvi guč v parlamentu g. Klekl. Gučao je od toga, kak trnok velki patriote smo Prekmurci, pa velki kvár nam dela to, ka se v Prekmurji vera pregánja. Upitali so, ga naj navedo eden fundament, té pa se je z mouto. Ni ednoga fakta je nej znao naprej prinesiti. Napádo je vse čestnike, finance, orožnike. Pálik so ga pitali, naj naprej prinesé fundamente, té je g. Klekl mouto. G. Klekl je napravo s tem svojim gučom božen utis. Od vérstvenih nevolaj nikaj nej znao gučati, za vse to nema brige, za vérstvene brige skrb naj májo demokrati, on se skrbi samo za klerikálno ládanje. — Plán za novi šolski zakon je naréjeni. Po tem šolskom zakoni do vse šole državne, država de plačúvala vse stroške za šolé. Šolska obreznost de držála 8 let. — Italija je na glás dála našoj vládi, da bo vse krajine, štere so nam spadnole po kontraktuši v Rapali, zapústila do 15. t. m. To pa zavolo toga, ár naša država nešče z Italijov várstvenoga kontraktuša prvlé napraviti. Italiji je skomina za naše silje in máro, záto se miti nam. Naša država je s tém pokazala svojo veliko moč.

ITALIJA. Velke boje májo za válastáš. Fašisti, to so taljanski roparje, sakši dén boje májo s socijalisti in z našimi rojáci, šteri ešče bivajo v Italiji, posébnó z Hrváti. 9. t. m. so štéli fašisti napádnoti Horváte v Karobji, vesnica, štera je spádnola pod Italijo. Hrváti so fašiste napádnoli in jih pregnali.

AUSTRIJA. Té orság dugo cajta nej ščeó dovoliti, ka bi smela pelati železnica iz Špilja prek Radgone do Ljutomera. Antanta je pa zdaj na glás dála Austriji, ka more to dovoliti. Glihinga zatoga volo bila je od 6. do 10. t. m. v Celovci. Austrija je zdaj v to notriprevolila takšo formo, ka de železnica pelala od Maribora prek Špilja—Radgone do Ljutomera. Potovánje de dosta zlekšano poleg potnih listov, kak je dosemao bilo. S tém de velka nevolja za nás Prekmurce odpádnola, ár mo lejko po krátki poti prišli v Maribor in inan. — Komunisti so v nikšem váraši bliže Grádca napádnoli deželnega glavárja za Štajarsko dr. Rintelena, da je guč držo na gyúlejši. Vrgli so ga iz prvoga štoka na cesto in ga trnog zbili. Da so orožničke prišli, komunisti so se lepo poskrili.

POLJSKA. V gornji Sležiji gde je bilo votum dávanje za Poljsko ali Nemčijo, narédili so Poljaki revolucijo. Zavzeli so velki tao Gornje Sležije in jo držijo. Pri tom so obili dosta taljanski vojakov, šteri so ščeli réd napraviti. Taljáni so vsigđár »junáci«.

Listnica uredništva.

Šiftár Števan. V prihodnji numeri pride pálik listek. Pisali mo edno trnok lépo zgodbo z severnoga Prekmurja.

„Gosák pod kíklov“. F. N. Sebeborci. Na Vaše poročilo Vam znánjamo, ka takše háklavo delo je samo tak mogoče na svetločo prinesiti, či se Vi podpišete in bodete odgovorni za istino.

PETERKA IVAN ŽELEZNA TRGOVINA

Priporočam vsefelé železo: kak plúge, dobre škéri, motike, lopate, rasoje, grable, lance, cveke, vékšo množino „Tórske kosé“, posode, vsefelé farbe in dosta drúgo dobro blágo po nájnižoj ceni.

V MURSKI SOBOTI
POLEG PETERKOVÉ OŠTARIJE.

NA ODAJ JE

krčma in rami Hodošek v Bákovcih. Uprasanja na g. Jožefa Turk krčmárja v M. Soboti.

Rejtka prilika!**GOSTILNA**

z mesnicov, štera je jáko velkoga prometa, za volo betega se z pohištvom na 3 leta

V ARENDO DA.

Reflektanti morejo vogrski znati i vönavčeni ošterjášje i mesárje biti, njúve žene pa morejo znati dobro kúhati, ár 28 abonášov jé.

JANDRAŠIČ ŠTEVAN

 v Hodoši.

Ne zamüдите!

**Párna mašina i Turbina
za mlin je k odaji.**

Eeden 39 HP z engliške Maršalske fabrike visiko i nisiko párna sila kondenzátorski mašin, šteri je 12 let star, v deli je bio vsako leto samo 1 1/2 meseca. — Edna Turbina z Česke fabrike 16 konjski sil láda, za mlin, tam je jáko priličen gdé voda 2—4 metrov spedája má.

Ludovik Šiftar mlinar, M. Sobota.

PIANO KLAVIR

lepoga glása i v dobrom stánji se odá pri **Štern** trgovci, v Püconci.

ČEH in GÁSPÁR

trgovina z mešanim blágom

PRIPOROČATA VSE-
FELÉ LOPATE, MOTI-
KE, GRABLE, CVEKE
IN DRÜGO, KAK TUDI
VSEFELÉ ŠPECERIJ-
SKO BLÁGO PO NÁJ-
:: NIŽJOJ CENI. ::

v **MURSKI SOBOTI**,
Lendavska ulica, pri židovski cérkvi.

Gostilničarji pozor!

Cenj. gostilničarjem vljudno naznanjam, da sem

OTVORIL ZALOGO PIVA

iz Gótz-ove pivovarne v Mariboru. V zalogi bodem imel vsak čas vse vrste pivo v sodčkih in steklenicah. Pivo je izborno in predvojne kakovosti. — Za obilna naročila se vljudno priporoča:

JOSIP KOSI gostilničar v KRIŽEVCIH, pri Ljutomeru.

Na znánje dámo, ka de v krátkom cajti

Prekmurska posojilnica

v Murski Soboti,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, odprla v M. Soboti svojo

POSLOVALNICO.

Cil novoga peneznoga závoda je

POMOČ

vsem potrebnin. Za najmanjše interesiranje brezi drügh stroškov, kak inte-reši, štere do dosta manjši, kak vsej drügh bankaj, de dávala kredit na menice in intabulácijo. Za notri dáne peneze de dávala najvékše interese. Gda in gdé de odprla svojo poslovalnico, bomo právocajtno na glás dáli.

DIREKTORIJ.